

OBLIGACJE KOMUNALNE
ŹRÓDŁEM FINANSOWANIA INWESTYCJI
JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Jak dobrze przygotować emisję obligacji komunalnych

Warszawa, 13 maja 2009 roku

Nasze doświadczenia

1996 r.	Doradztwo przy pierwszej w Polsce emisji obligacji gminy wiejskiej (Gmina Mieścisko)
1999 r.	10. emisja obligacji komunalnych zorganizowana przez Inwest Consulting S.A. (II emisja Miasta Krotoszyn)
2000 r.	Przygotowanie pierwszej w Polsce emisji obligacji powiatowych (Powiat Środa Śląska)
2001r.	Przygotowanie pierwszej w Polsce emisji obligacji wojewódzkich (Województwo Wielkopolskie) 50. emisja obligacji komunalnych zorganizowana przez INWEST CONSULTING S.A. (Miasto i Gmina Strzegom)
2002 r.	Zorganizowanie pierwszej w Polsce publicznej emisji obligacji komunalnych w formie oferty publicznej (Miasto Rybnik)
2003 r.	Pomoc w przygotowaniu największego z dotychczasowych programów emisji obligacji komunalnych (Miasto Poznań - 500 mln złotych) 100. emisja obligacji komunalnych zorganizowana przez INWEST CONSULTING S.A. (Miasto i Gmina Radlin)
2004 r.	Zorganizowanie pierwszej w Polsce emisji obligacji komunalnych na inwestycje realizowane w ramach ZPORR - fundusze strukturalne (Niedzica)

Nasze doświadczenia

Największe emisje

Doradztwo przy blisko 190 emisjach obligacji gmin, miast, powiatów i województw.

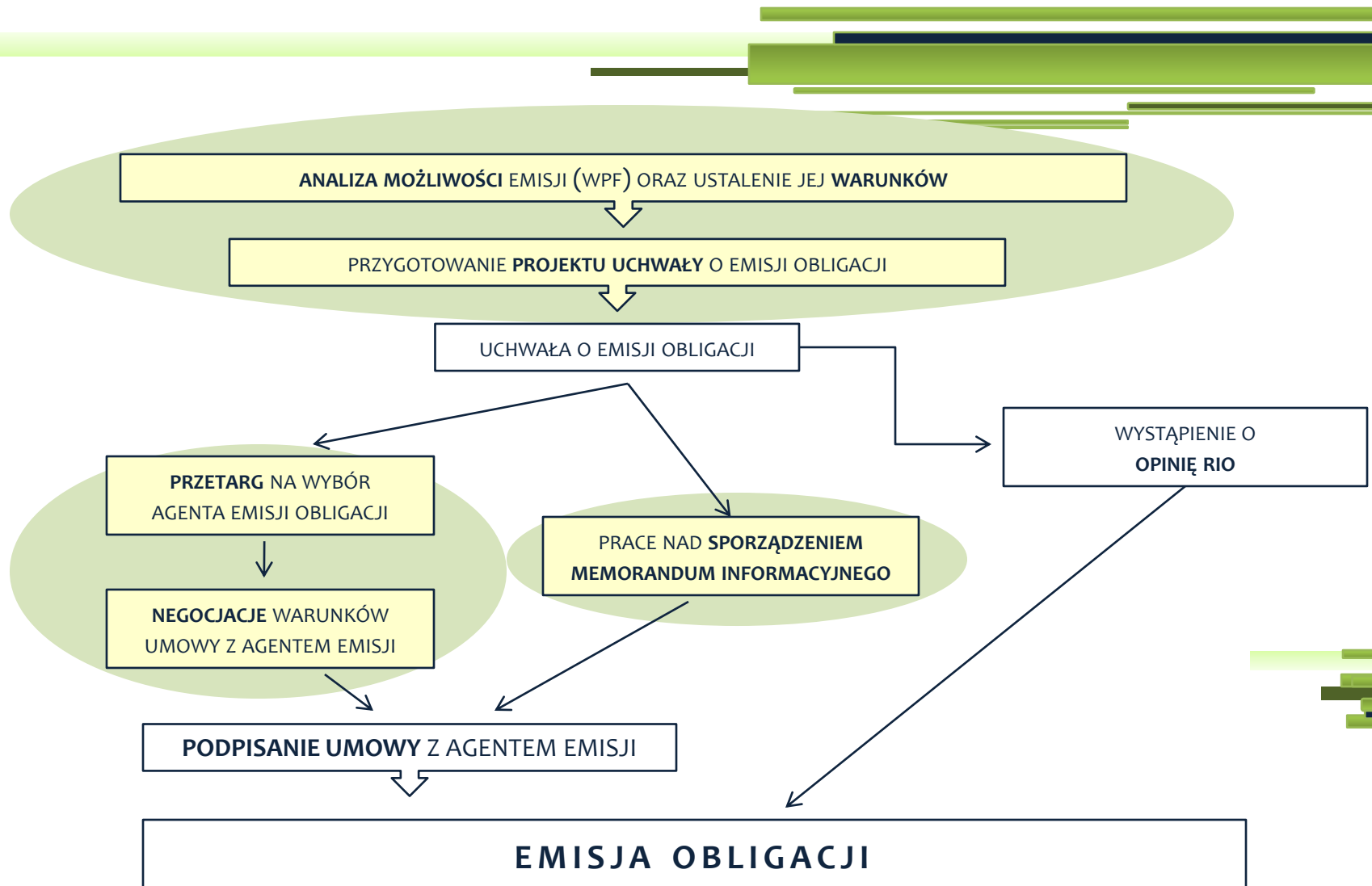
Łączna kwota emisji – ponad 1,7 mld zł.

Emisja obligacji

- warunki sukcesu -

1. Dokładna analiza finansowa budżetu.
2. Właściwa strukturyzacja instrumentu.
3. Procedura wyboru agenta emisji - uzyskanie dogodnych warunków oprocentowania.

Schemat procedury emisji obligacji

Analiza finansowa budżetu

Wieloletnie Prognozy Finansowe

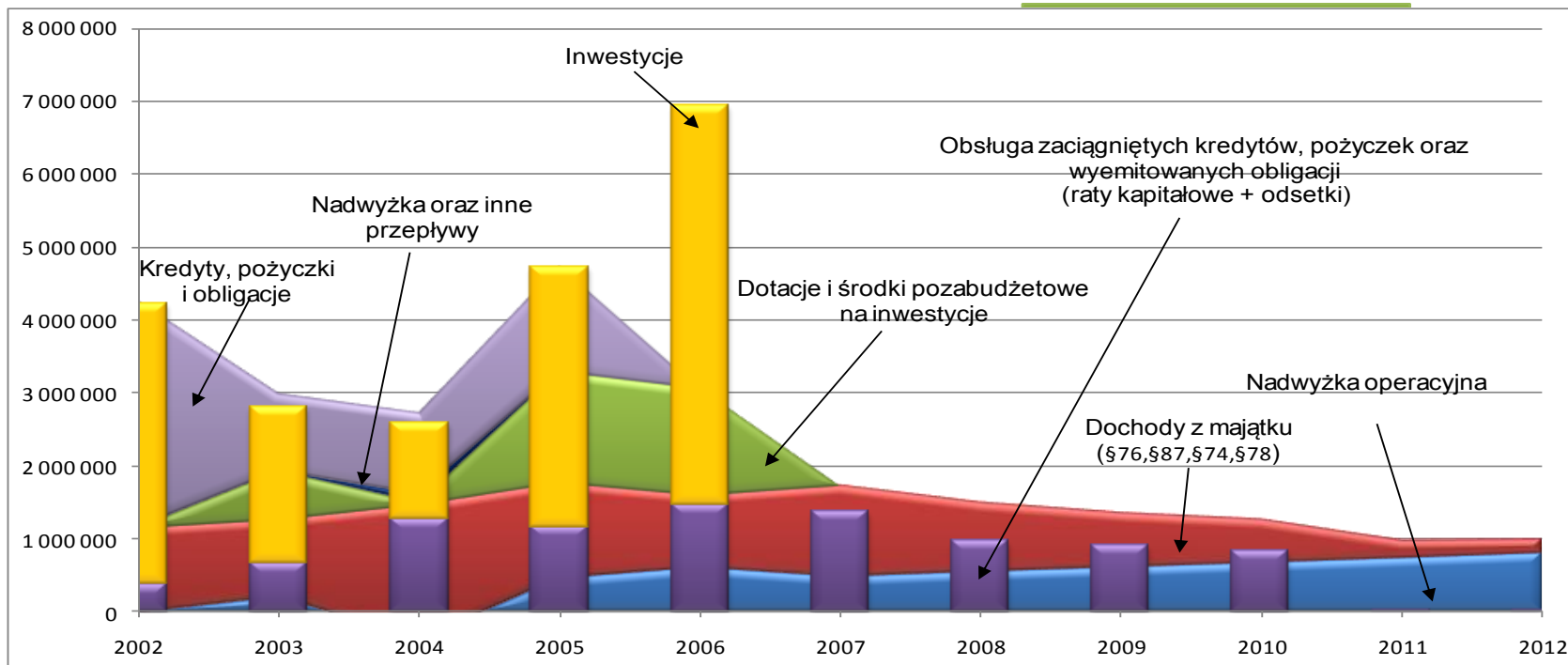
Cechy WPF

1. Powinna obejmować rok budżetowy i co najmniej trzy kolejne lata.
2. Przyjmowana w drodze uchwały JST – wg projekt nowej ustawy.
3. Zarząd jednostki upoważniony do zaciągania zobowiązań w ramach WPF – wg projekt nowej ustawy.

WPF - rola i znaczenie w procesie zadłużania się JST

1. Wskazywanie newralgicznych miejsc w budżecie.
2. Określanie możliwości inwestycyjnych .
3. Efektywne wykorzystywanie finansowych instrumentów długookresowych.
4. Podejmowanie decyzji o wielkości i okresie zadłużania się JST.
5. Przewidywanie konsekwencji obecnie podejmowanych decyzji.

Wieloletnie Prognozy Finansowe

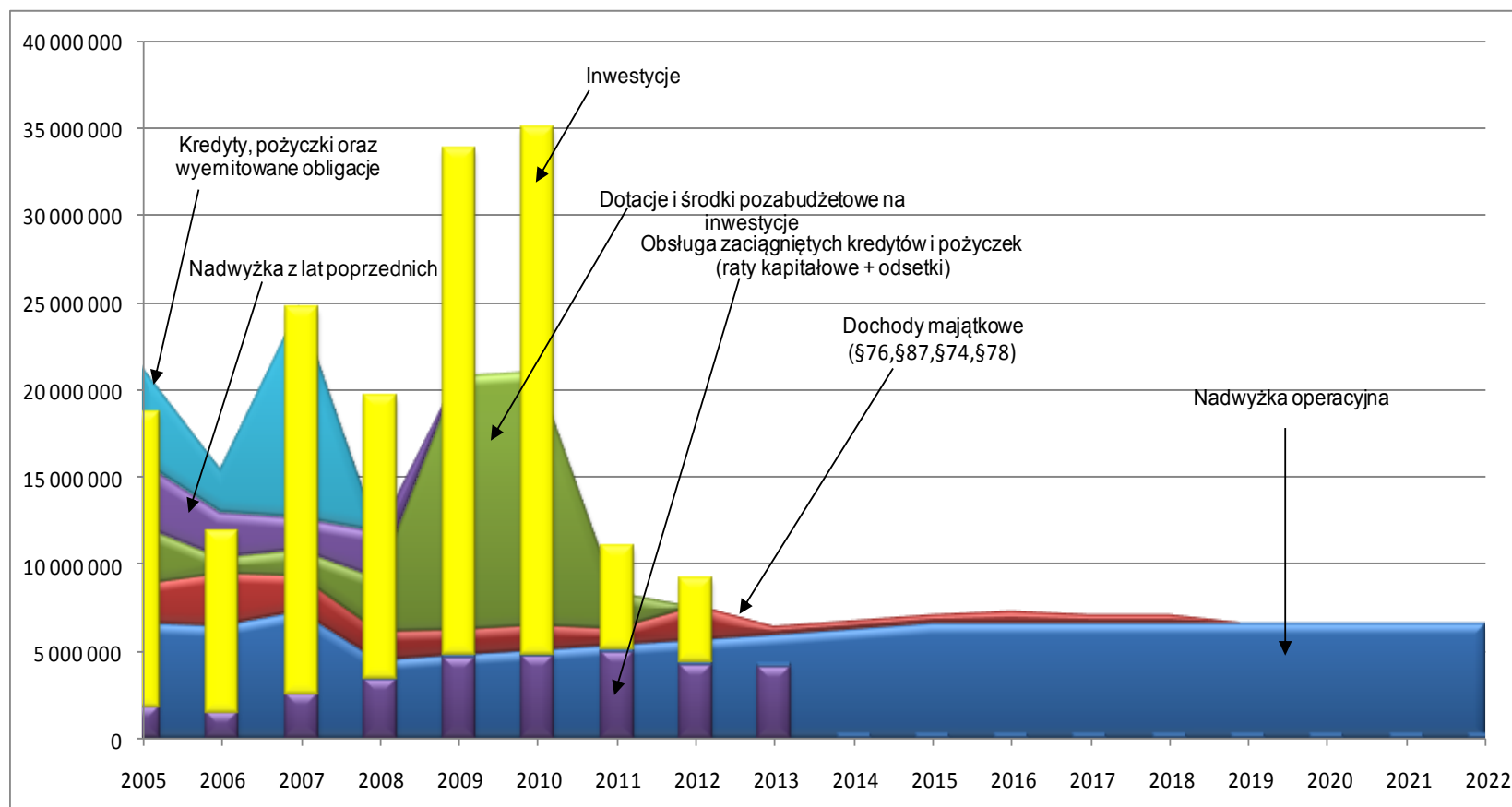

Nadwyżka operacyjna = WOLNE ŚRODKI to wskaźnik obrazujący :

- ✓ sytuację finansową w samorządzie,
- ✓ zdolność JST do regulowania zobowiązań,
- ✓ Ilość środków pozostałych po pokryciu najbardziej podstawowych potrzeb bieżących,
- ✓ zdolność do samodzielnego finansowania inwestycji.

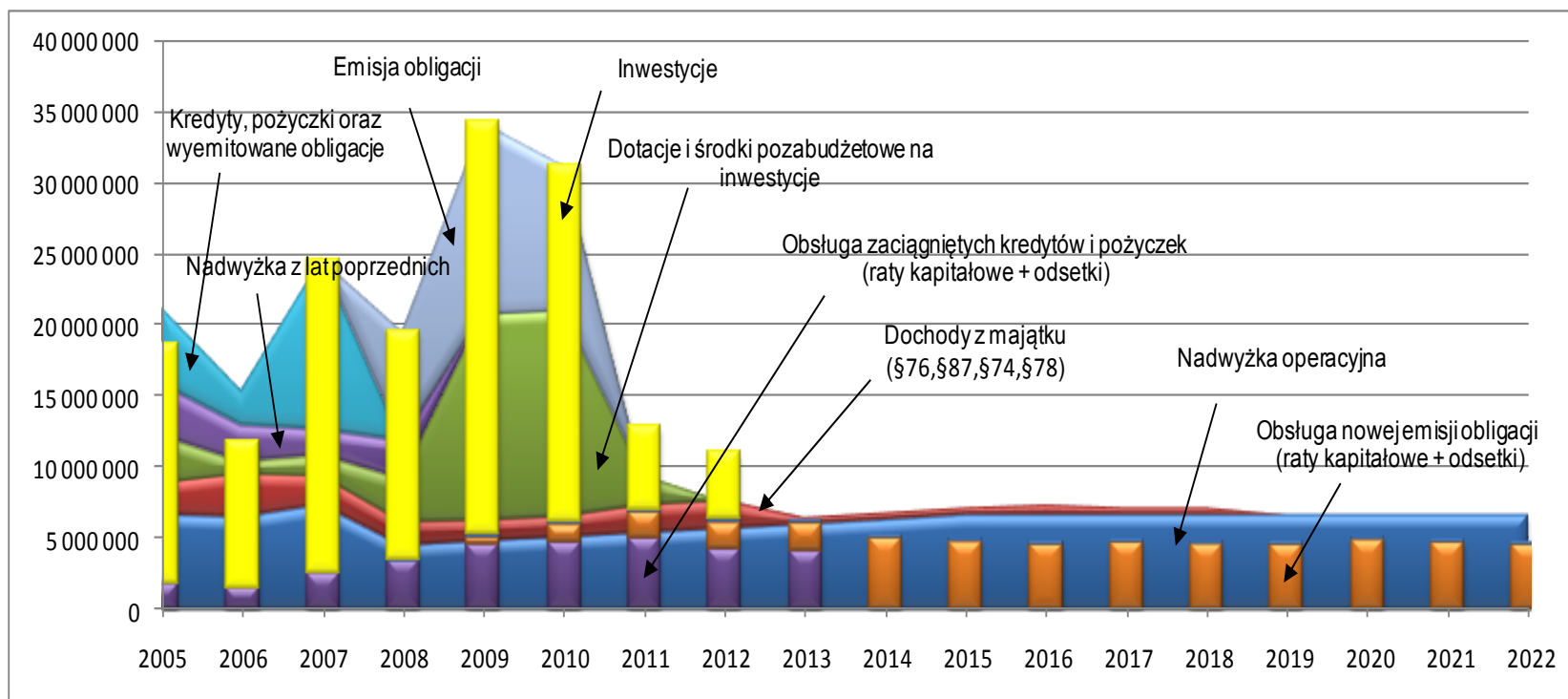
Wieloletnie Prognozy Finansowe

- ocena efektywności emisji obligacji -

Wieloletnie Prognozy Finansowe

- ocena efektywności emisji obligacji -

Właściwa strukturyzacja instrumentu

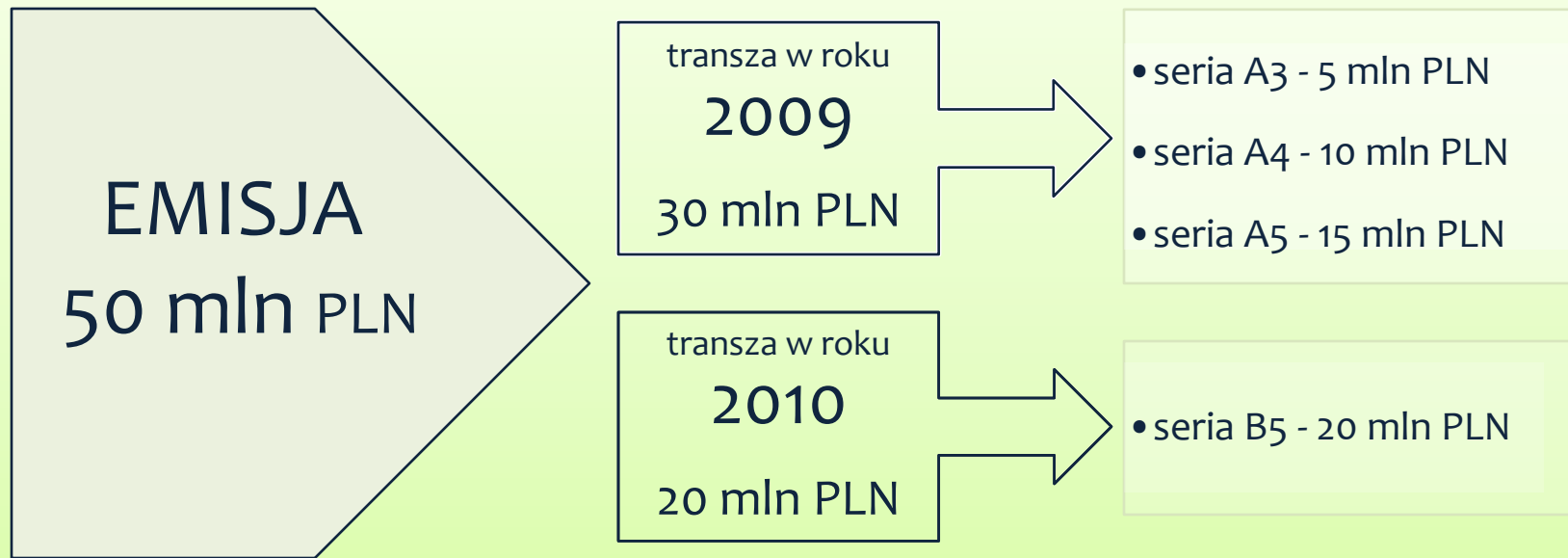
Strukturyzacja instrumentu

UCHWAŁA W SPRAWIE EMISJI OBLIGACJI zawiera takie elementy jak:

- określenie czasu trwania programu emisji: 1, 2 lub 3 lata?
- zapadalność poszczególnych serii – od 1-rocznych do 15-letnich
- podstawa oprocentowania i częstość płatności odsetek
- cel emisji
- rodzaj emisji – publiczna, niepubliczna

Strukturyzacja instrumentu

- przykład emisji obligacji -

Rodzaje emisji

OFERTA PRYWATNA (niepubliczna)

-nie więcej niż
99 osób

- praktyce nabywcą
1 bank

OFERTA PUBLICZNA

- na podstawie
Prospektu lub
Memorandum

- w przeszłości: Rybnik, Poznań

-Ostrów Wielkopolski –
emisje niepubliczne
wprowadzane
do obrotu

„Nowy Rynek” GPW dla obligacji – start w 2009 r.

Wybór agenta emisji – uzyskanie warunków finansowania

Wybór agenta emisji

- **do** 2004 r. – niezbędny przetarg w rozumieniu ustawy o zamówieniach publicznych

- **od** 2004 r. – brak obligatoryjnego przetargu

- stosowane procedury:

- przetarg na podstawie kodeksu cywilnego
- zapytania ofertowe
- negocjacje z wybranym bankiem

- dlaczego warto stosować procedurę konkurencyjną – przetarg na podstawie Kodeksu Cywilnego:

- przejrzystość procedury
- możliwość uzyskania lepszych warunków oprocentowania – konkurencja obniża ceny

Przejrzystość procedury

MIESZKAŃCY

- uniknięcie posądzeń o pozakulisowy wybór agenta
- odpowiedzialność polityczna - dbałość o interesy JST

RADNI

- umożliwienie kontroli postępowania

INSTYTUCJE FINANSOWE

- publiczna informacja o „przetargu” umożliwia złożenie wielu ofert, co wpływa na jakość i cenę

Elementy wpływające na koszt emisji

- prowizja za przeprowadzenie emisji
- marże ponad stawkę bazową
- częstotliwość płatności odsetek
- stawka bazowa - obecnie WIBOR, kiedyś bony skarbowe

podsumowanie

Warunki pozyskania kapitału - obligacje a kredyt

Wyszczególnienie	OBLIGACJE	KREDYT
Minimalny czas trwania przetargu	Brak ograniczeń – wg standardów rynkowych około 14-28 dni	Średnio 40 dni od daty ogłoszenia
Protesty i odwołania	Nie	Tak
Wadium	Fakultatywne – wg standardów rynkowych nie stosowane	Obligatoryjne
Zgoda Prezesa UZP na zawarcie umowy powyżej 3 lat	Nie	Nie
Przebieg procedury	Mało sformalizowany	Sformalizowany

Potencjał obligacji

Obligacje pozwalają min. na:

- dopasowanie sływu środków finansowych z emisji obligacji w stosunku do potrzeb inwestycyjnych poprzez przeprowadzenie programu emisji;
- *ustalenie karencje w spłacie kapitału* (np. 5 lat) umożliwiającej dopasowanie spłat do sytuacji finansowej JST;
- *ogólne zapisanie celów emisji* – płynne wykorzystanie środków pochodzących z wyemitowanych obligacji;
- *brak zabezpieczeń*;

Dziękuję za uwagę

Dariusz Giza
Prezes Zarządu
INWEST FINANCE Sp. z o.o.

darek.giza@ic.poznan.pl
www.ic.poznan.pl

tel./fax. 061 851 86 77

 INWEST
FINANCE Sp. z o.o.
grupa INWEST CONSULTING

 INWEST
CONSULTING s.A.